Uluslararası Hisarlı Ahmet Müzik Araştırmaları Dergisi
Cilt: II - Sayı: 2
Eylül - 2025

International Hisarlı Ahmet Journal of Music Research
Volume: II, Issue: 2
September - 2025

Doi No:
10.70431/UHAMAD.2025.12

Araştırma Makalesi
Research Article

Atıf/Citation
Öz, B. & Ramo Akgün, N. (2025). Disleksili bireylere solfej öğretiminde özel eğitim yöntemleri: Refleksif vaka çalışması. *Uluslararası Hisarlı Ahmet Müzik Araştırmaları Dergisi, 2*(2), 51–58.

DİSLEKSİLİ BİREYLERE SOLFEJ ÖĞRETİMİNDE ÖZEL EĞİTİM YÖNTEMLERİ: REFLEKSİF VAKA ÇALIŞMASI

Begüm ÖZ[1]

Nergis RAMO AKGÜN[2]

ÖZ: Disleksi, bireyin sözel dili işleme, sembolleri tanıma ve zamanlama temelli bilişsel süreçlerde güçlük yaşadığı nörogelişimsel bir farklılıktır. Literatürde, özellikle ritim, tempo, nota çözümleme ve ses ayrımı gibi alanlarda disleksili bireylerin bilişsel, fonolojik ve sembolik algı becerilerinin müzik eğitimiyle desteklendiğini bildiren önemli çalışmalar bulunmaktadır. İşitme eğitimi sürecinin bir boyutu olan ve müziği vokal seslendirmeyle notadan okuma pratiği olarak tanımlanan solfej öğrenimi her öğrenci için zorlayıcı bir süreçtir. Özellikle disleksili bireylerde, yazılı metinleri okuma aşamasında karşılan sorunların benzeri solfej okumada karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, notaların sembolik temsillerinin fonolojik farkındalıkla bütünleşmesini güçleştirebilmektedir. Ancak, belirlenen sorunlar ve çözümüne yönelik özel eğitim uygulamaları temelli yaklaşımın ele alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla, bu araştırma alanında özgün ve uygulama temelli veri sunan bir çalışmanın literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.Bu bağlamda yürütülen araştırma, disleksi tanılı 10 yaşındaki bir öğrencinin solfej öğrenme sürecinde çoklu duyusal öğretim, renk kodlama, ritim tabanlı öğrenme ve ipucu sunma–azaltma tekniklerinin etkililiğini, uygulayıcı-araştırmacı perspektifinden nitel olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 20 hafta süren bire bir müzik eğitimi sürecinde gerçekleştirilen katılımcı refleksif vaka çalışması deseniyle yapılandırılmıştır. Bu süreçte öğretim materyalleri öğrencinin bireysel öğrenme hızına göre uyarlanmış ve aşamalı destek ilkesi benimsenmiştir. Veri toplama araçları olarak sistematik öğretmen notları, yapılandırılmış gözlem formları ve aile görüşmeleri kullanılmış; elde edilen veriler, refleksif tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Analiz sürecinde özellikle öğrencinin motivasyonu, dikkat sürekliliği, teknik gelişimi ve bağımsız performans düzeyindeki değişimler tematik olarak değerlendirilerek sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çoklu duyusal öğrenme, disleksi, ipucu sunma, refleksif tematik analiz, solfej eğitimi

SPECIAL EDUCATIONAL METHODS IN TEACHING SOLFEGGIO TO INDIVIDUALS WITH DYSLEXIA: A REFLEXIVE CASE STUDY

ABSTRACT: Dyslexia is a neurodevelopmental disorder characterized by difficulties in processing verbal language, recognizing symbols, and managing timing-based ognitive processes. The literature highlights several significant studies indicating that the cognitive, phonological, and symbolic perception skills of individuals with dyslexia—particularly in areas such as rhythm, tempo, note reading, and auditory discrimination—can be supported through music education. Solfège, a component of ear training that involves reading music aloud using vocal expression, presents a challenging learning process for many students. For individuals with dyslexia, difficulties encountered in reading written texts are similarly reflected in solfège reading. This condition may hinder the integration of symbolic representations of notes with phonological

[1] Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Çanakkale, Türkiye, begumusic@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8346-7308

[2] Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Çanakkale, Türkiye, nergisramoakgun@comu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-0982-5733

Makalenin Geliş Tarihi: 01.07.2025 *Makalenin Kabul Tarihi: 15.09.2025*

ISSN : 3062-018X

Linking ISSN (ISSN-L): 3062-018X

Key-title: Uluslararası Hisarlı Ahmet müzik araştırmaları dergisi (Online)

Title proper: Uluslararası Hisarlı Ahmet müzik araştırmaları dergisi.

Distinctive title: UHAMAD

Original alphabet of title: Extended roman

Subject: Dewey : 780

Subject: Music

Publisher: Kütahya: Kütahya Güzel Sanat-Lar Derneği, 2024

Dates of publication: 2024- 9999

Frequency: Semiannual

Type of resource: Journal

Language: Multiple languages

Language (other): Turkish English

Country: Turkey

Medium: Online

Indexed by: OPENALEX https://openalex.org/S4404675590

Indexed by: CROSSREF https://search.crossref.org/?q=+3062-018X&from_ui=yes

Indexed by: ROAD

Type of record: Confirmed

Last modification date: 08/11/2024

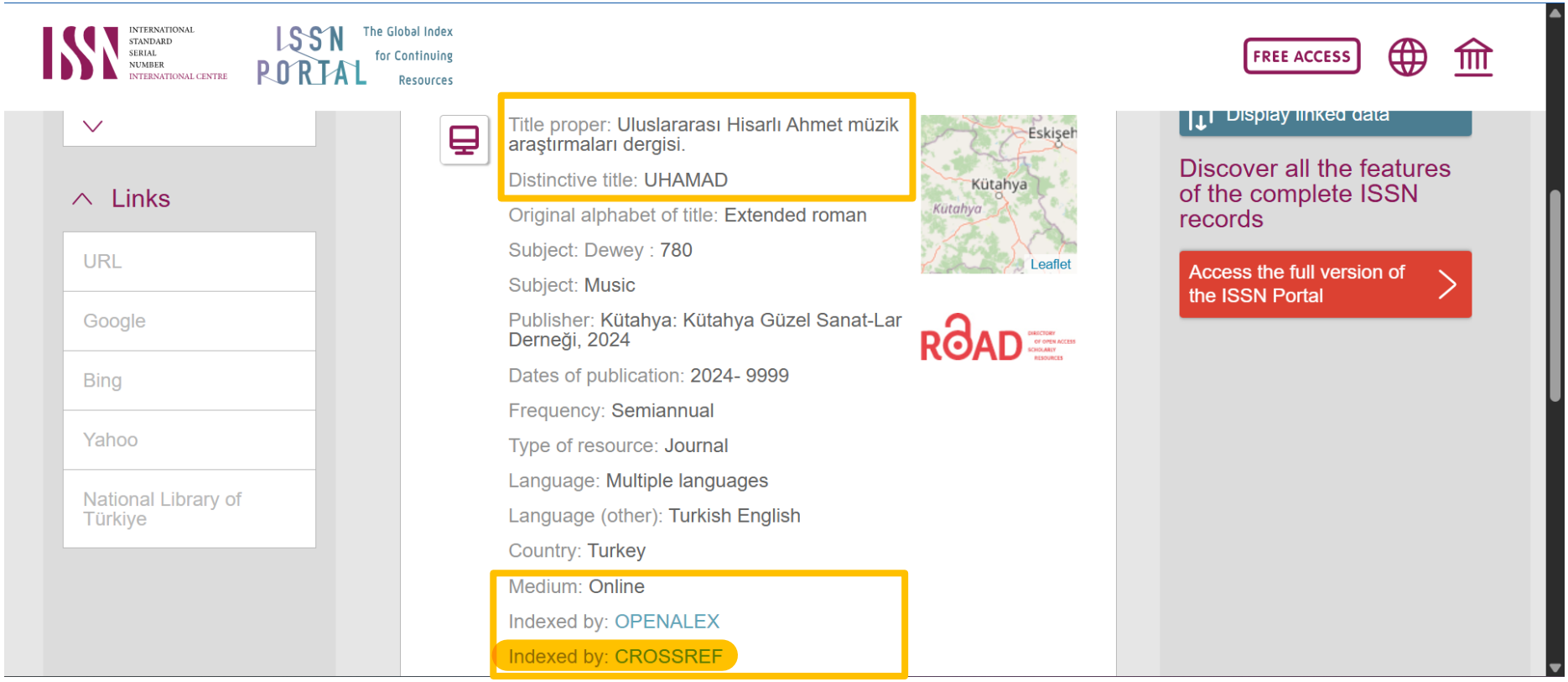
ISSN Center responsible of the record: ISSN National Centre for Türkiye

For all potential issues concerning this bibliographic record (missing or wrong data etc.), please contact the ISSN National Centre mentioned above by clicking on the link.

Record creation date: 02/07/2024

Original ISSN Centre: ISSN National Centre for Türkiye

URL: https://hisarliahmet.org/uhamad.php

Alan İndeksi